

---

## 5. HANDELINGSPERSPECTIEF

### Het perspectief van de omgevingsvisie

De Omgevingsvisie is een agenderend en richtinggevend document. In de Omgevingsvisie staat beschreven wat voor de gemeente Epe van waarde is en wat beschermd, behouden en ontwikkeld moet worden:

- De rijkdom van natuur met bijbehorende water- en bodemkwaliteit.
- De kwaliteit en grote afwisseling in het landschap.
- De rust, de cultuurhistorie en het dorps karakter.

Wanneer invulling wordt gegeven aan de verschillende opgaven waar we voor staan, zoals beschreven in hoofdstuk 3, moet dat passen bij de keuzes voor de fysieke leefomgeving die in de omgevingsvisie worden gemaakt. Concreet betekent dit dat de omgevingsvisie richtinggevend is voor nieuwe ontwikkelingen én behoud van bestaande kwaliteiten. De visie geldt voor onszelf en bepaalt ons handelen. Het geeft op vele beleidsterreinen een handelingsperspectief voor verdere uitwerking en uitvoering van grote opgaven (zoals de energietransitie en de woonprogrammering) en concrete investeringen en maatregelen (zoals vergroening, klimaatadaptatie). Voor ons en voor anderen!

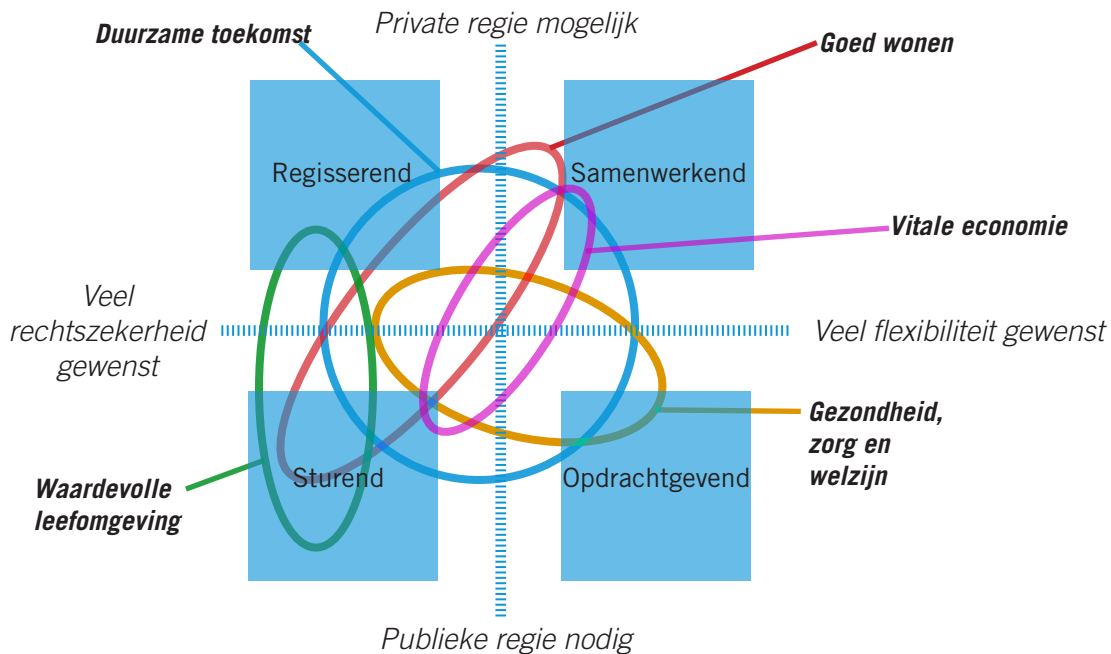
Met de omgevingsvisie spreken wij onze ambitie uit. Het is dus bewust geen volledig uitgewerkt plan voor de komende 10 jaar. Zij bevat de uitnodiging en het wenkend perspectief voor inwoners, organisaties en overheden om daaraan samen vorm te geven.

### Evenwicht in ruimte geven en sturen

De visie zet de koers uit, geeft richting, inspireert. De visie is onze missie. Dit is Epe, dit zijn wij! We moeten samen een balans vinden tussen ruimte geven aan initiatieven en sturen in de vorm van regels. Bij de realisatie van de opgaven zijn altijd meerdere partijen betrokken met belangen, wensen, regels en bevoegdheden. Ons belang wordt ingegeven vanuit het publiek-maatschappelijk belang. Daar ligt onze verantwoordelijkheid. Daarin hebben we verschillende rollen, afhankelijk van de opgave en de fase waarin de opgave zich bevindt. De rol die de gemeente op zich neemt hangt onder meer af van het antwoord op de vragen of het een maatschappelijke opgave betreft, of er veel maatschappelijke aandacht voor is en welke maatschappelijke impact er is. Hoe hoger iets hierop scoort, hoe actiever de rol van de gemeente. Deze vraag kan overigens op verschillende momenten in het proces worden gesteld en beantwoord, afhankelijk van de ontwikkelingen kan het antwoord dan verschillend zijn.

Uitgangspunt is zoveel mogelijk 'Samen'. Samen met inwoners, organisaties, bedrijven en andere overheden:

- Als het samen lukt binnen de kaders en ambities van de omgevingsvisie te blijven, dan zijn we erbij en denken mee / verbinden.
- Als er keuzes moeten worden gemaakt en kaders moeten worden gesteld, dan nemen we een meer sturende rol aan.
- Als er opgaven zijn die (nog) niet samen worden opgepakt dan pakken we een initiërende en verbindende rol op.



De dynamiek in de maatschappij en de innovatieve en creatieve kracht daaruit, vraagt om een open en lerende overheid en samenleving. Er is niet altijd een standaardoplossing. Maar vaak zijn er samen wél oplossingen te vinden die een win-win situatie opleveren. Dat vraagt wel om een open en transparante houding. Samenwerking. Vertrouwen. Bij iedereen. De opgaven waarvoor we staan, zijn groot. Hierin moeten keuzes gemaakt worden, die gevolgen hebben voor de fysieke leefomgeving.

De inpassing van de opgaven in ons landschap en in onze dorpen is van wezenlijke waarde. Zij vormen de inspiratie voor de opgaven. Zij kleuren het voorrecht in om in onze gemeente te kunnen ontwikkelen, kansen te pakken en dromen na te volgen. We bieden dan ook ruimte voor ontwikkeling met waarborgen voor kwaliteit: hoofdstuk 2 van de visie is het canvas waarop we werken, hoofdstuk 3 geeft aan waarvoor we aan de lat staan en hoofdstuk 4 brengt beiden samen.

### Uitgangspunten

Om de ambities en doelen uit deze visie te realiseren, zijn ontwikkelingen en acties nodig. Dat geldt voor zowel de gebieden als voor de opgaven. Een deel van die ontwikkelingen zullen wij als gemeente initiëren, maar voor een belangrijk deel zullen ontwikkelingen door derden worden opgepakt. Om deze ontwikkelingen in goede banen te leiden hanteren we de volgende ontwikkelprincipes:

- **De waardevolle leefomgeving is ons DNA.**  
We laten ons inspireren door de rijkdom van de natuur, de kenmerken van het landschap en de eigenheid van het gebied. Nieuwe ontwikkelingen passen bij de identiteit van het gebied en dragen bij aan ruimtelijke kwaliteit en de doelstellingen van de Omgevingsvisie. We leveren maatwerk.
- **We nemen verantwoordelijkheid in de energietransitie en de klimaatopgave.**  
Dit doen we door in te zetten op zon en wind en aardgasvrije wijken. Ook benutten we kansen en nieuwe technieken. We maken werk van de klimaatopgave door in te zetten op groen, natuurbescherming en -ontwikkeling en gebiedseigen maatregelen. We stimuleren eigen verantwoordelijkheid en trekken samen op.

- **In de gemeente Epe kun je een leven lang gezond, prettig en veilig wonen.**  
Dit doen we door bij de inrichting van onze omgeving constant te werken aan een schone, gezonde en veilige woon- en leefomgeving. Er is voldoende water en groen in de omgeving en goede, veilige wandel- en fietspaden verbinden de dorpen met de natuur.
- **Onze omgeving stimuleert ontmoeting en versterkt de band tussen onze inwoners.**  
We werken aan een uitnodigende openbare ruimte met verblijfskwaliteit en voldoende voorzieningen voor jong en oud.
- **We werken aan een stevige woningbouwopgave.**  
Dit doen we door in en rond de kernen woningen te realiseren voor alle leeftijden en doelgroepen.
- **Voor ondernemers biedt de gemeente Epe een prettig ondernemersklimaat.**  
Dit doen we door ruimte te bieden voor ontwikkeling en het benutten van kansen. We hebben daarbij oog voor een duurzame toekomst.
- **De centra van Vaassen en Epe zijn uitnodigend.** Dit doen we door gastvrij en compleet te zijn. We koppelen de centra aan recreatie en toerisme (100% Wild, kasteel de Cannenburch) met goede verbindingen van en naar de wijken en het buitengebied.
- **Recreatie vanuit onze natuurlijke omgeving.**  
Dit doen we door uit te gaan van onze kracht: de waardevolle leefomgeving. Ontwikkeling vindt plaats vanuit waardetoevoeging en kwaliteit.
- **Mobiliteit is in beweging.**  
Dit doen we door in te zetten op duurzame mobiliteit en het STOP-principe (stappen, trappen, OV, privé). We stimuleren wandelen en fietsen.
- **Landbouw heeft in Epe een nieuwe toekomst.**  
Dit doen we vanuit overtuiging dat de landbouw in transitie is. In de Veluweflank veranderen we vanuit het belang van natuur naar een bredere schakering met andere functies zoals de

ontwikkeling van bos, recreatie en kleinschalige woningbouw. In de IJsselvallei is meer agrarische ontwikkelruimte met daarbij oog voor de versterking van de biodiversiteit. We inspireren en bieden kansen.

- **We zetten samen onze schouders eronder.**  
In de gemeente Epe werken we op basis van vertrouwen met elkaar samen en respecteren we elkaars mening. We zijn transparant en constructief.
- **De Omgevingsvisie voor Epe staat voor Natuurlijk goed leven:**
  - *Natuurlijk* is onze leefomgeving en onze trots.
  - *Goed* staat voor de kwaliteit die we nastreven.
  - *Leven* staat voor kansen en mogelijkheden om te wonen, werken en recreëren.

#### **De uitvoering van de omgevingsvisie**

De Omgevingsvisie brengt in beeld wat we voor de gebieden en de opgaven willen bereiken. Initiatieven die een bijdrage leveren aan de doelen en ambities (en geen afbreuk doen aan andere doelen), worden omarmd. Behoud en versterken van de bijzondere kwaliteiten van de gemeente staan centraal in deze omgevingsvisie.

Nieuwe initiatieven moeten substantieel bijdragen aan het behoud en de versterking van de doelen voor de verschillende deelgebieden. Bijdragen aan de gestelde doelen is niet het enige criterium waar een initiatief aan moet voldoen. Daarnaast is belangrijk dat het initiatief voldoende breed wordt gedragen.

#### **Gebiedsproces en projecten**

De opgaven uit de omgevingsvisie worden gebiedsgericht en projectmatig opgepakt. De opgave bepaalt de aanpak. Vaak zijn anderen aan zet bij de realisatie daarvan. Onze rol daarbij bepalen we aan de hand van de omgevingsvisie, het karakter en de impact van de opgave. We richten daar in samenwerking met de initiatiefnemer een passend communicatie- en participatietraject voor in. Binnen

de gemeente Epe worden hierover beleidsmatige- en concrete afspraken gemaakt die één op één naast deze visie gelegd kunnen worden.

### **Programma**

Voor een aantal specifieke thema's werken we de visie uit door middel van het instrument programma uit de Omgevingswet. Doordat we aan de slag gaan met instrument zetten we het op de agenda. Binnen de scope van de programma's worden doelen geconcretiseerd en worden partijen bij elkaar gebracht rondom verschillende (samenhangende) projecten om de doelen te realiseren. Het gaat om de thema's: landbouw, energietransitie en klimaat.

### **Omgevingsplan**

De juridische vertaling van de omgevingsvisie gebeurt door middel van het omgevingsplan. Voor de omzetting van alle bestemmingsplannen in lijn met de Omgevingswet en de omgevingsvisie wordt een plan van aanpak gemaakt.

### **Bestaand beleid en nieuw beleid**

Er is al veel beleid. Dit beleid zal worden geactualiseerd in lijn met de omgevingsvisie. Daarnaast wordt al nieuw beleid voorbereid, zoals de actualisatie van de woonagenda, het mobiliteitsplan en het cultuurhistorisch beleidskader.

### **Epe in het groter geheel**

Tot slot is belangrijk te benoemen dat ook Europa, het Rijk, de provincie Gelderland en het waterschap regels, beleid en verordeningen hebben. Daar hebben wij als gemeente geen zeggenschap over, wél kunnen we ons inzetten om met deze andere overheden de ruimte te creëren om onze visie realiteit te maken.

Daarnaast werkt de gemeente samen met andere gemeenten, onder andere in de CleantechRegio. Bij de realisatie van de opgaven zijn dit in meer of mindere mate – afhankelijk van de opgave – onze partners met eigen rollen en verantwoordelijkheden.

### **Monitoring beleid en projecten**

Voor het bewaken van de voortgang van de uitvoering van de omgevingsvisie zal een aantal monitoringsafspraken worden gemaakt. Op basis van de monitoring kan worden gezien of beleid, proces of middelen effectief worden ingezet en tot het gewenste resultaat leiden. Daarnaast kunnen er gedurende de looptijd van de visie nieuwe inzichten en ontwikkelingen zijn, waarin de omgevingsvisie niet voorziet. Dit kan leiden tot actualisering van de visie.

Ook bij (gebiedsgerichte) projecten en de programma's zal aandacht zijn voor periodieke evaluatie en actualisatie op basis van nieuwe inzichten en nieuwe projecten.

### **Hoe is het vervolg van de omgevingsvisie zelf voorzien?**

Periodiek wordt bekeken of er voortgang is en blijft bij de uitvoering van de verschillende keuzes in de omgevingsvisie. Ook de visie zelf wordt periodiek geëvalueerd. De omgevingsvisie moet actueel blijven, maar kan niet bij elk nieuw inzicht worden herzien. De beschrijving van de kwalitatieve leefomgeving is daarbij het meest houdbaar. De opgaves zullen veranderen en de ontwikkelingen zijn het meest dynamisch. De omgevingsvisie is een dynamisch en digitaal document dat door de raad bijgesteld kan worden naar aanleiding van actuele ontwikkelingen.